

Ciència Ciutadana i biblioteques ambientals

Aparadors virtuals i altres recursos

Jornada “Ciència ciutadana i biblioteques ambientals”
Dijous 1 de juny 2023

Pilar Vendrell
Servei Educació Ambiental
Subdirecció general d'Informació i Foment de la Sostenibilitat
Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural
Secretaria d'Acció Climàtica

Continguts

- **Aparador virtual de projectes de ciència ciutadana**
- **Altres recursos:**
 - Diagnosi dels projectes de ciència ciutadana i natura de Catalunya
 - Manual de bones pràctiques en projectes de Ciència Ciutadana i Natura
 - Guia de ciència ciutadana i natura: un repte per a l'educació per a la sostenibilitat
- **Què estem fent ?**
- **FUTUR**

[Ciencia ciudadana natura](#)

Aparador virtual

gencat | Medi Ambient i Sostenibilitat

Podeu cercar els diferents projectes introduint una paraula clau i/o filtrant per categoria:

Cerca per... Filtra per categoria

1000 punts d'aigua Paisatges vius [↗](#)

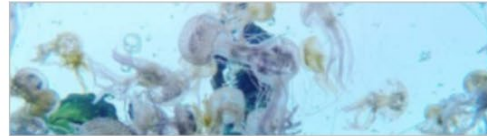
Hàbitat
El projecte pretén donar valor i visibilitat als petits punts d'aigua del territori català, per tal de millorar el seu estat de conservació, tant per la biodiversitat com per la societat. Diverses entitats i col·lectius participen a diferents zones del país.

Alerta forestal CREAF [↗](#)

Hàbitat/Impactes en el medi
Projecte que analitza l'estat de salut dels boscos de Catalunya mitjançant observacions ciutadanes dels efectes de cinc perturbacions forestals: processionària, papallona del boix, sequeres, ventades i nevades. Les observacions es realitzen fotografiant els efectes amb la càmera del mòbil o amb dron i s'envien a través de l'app o web-app del projecte.

Alerta meduses Observadors del Mar-ICM, CSIC [↗](#)

Vida marina
El projecte se centra en l'estudi del cicle vital de les meduses, el seu paper ecològic i les seves proliferacions. Aquestes investigacions permeten analitzar tendències i elaborar eines de prevenció i protocols d'actuació davant les seves picades.

Algues invasores Observadors del Mar-ICM, CSIC [↗](#)

Amics del Mar Associació Cetàcea [↗](#)

Atenció coralls! Observadors del Mar-ICM, CSIC [↗](#)

- Nom del projecte
- Entitat marc
- Àmbit
- Descripció del projecte
- Web
- Imatge
- Cercador/ Categories:

- Aus
- Canvi climàtic
- Espècies invasores
- Hàbitat
- Impactes en el medi
- Insectes
- Líquens
- Mamífers
- Plantes
- Vida marina
- General
- Plataformes de registre d'observacions**

Aparador virtual

Aparador virtual

- **ORIGEN:** actualització i ampliació del portal FEM NATURA, que el Museu de Ciències Naturals de Barcelona va elaborar en motiu de l'exposició SOM NATURA, 2019.
https://museuciencies.cat/exposicio_temporal/som-natura/
<https://nattv.museuciencies.cat/programes/exposicio-somnatura/>
- **FORMAR-NE PART** amb un projecte: contacteu amb entitatsambientals.accioclimatica@gencat.cat
- **FUTUR:** integració o “trasllat” de l'aparador virtual a la web del OBSERVATORI, en el marc del FORUM de l'OBSERVATORI:
<https://observatorinatura.cat/observatori/>

Diagnosi dels projectes sobre ciència ciutadana i natura a Catalunya

- **Objectius:**

- Anàlisi de l'estat dels projectes de ciència ciutadana i natura a Catalunya,
- Avaluació del seu grau de consolidació en els vessants científic, social i educatiu.

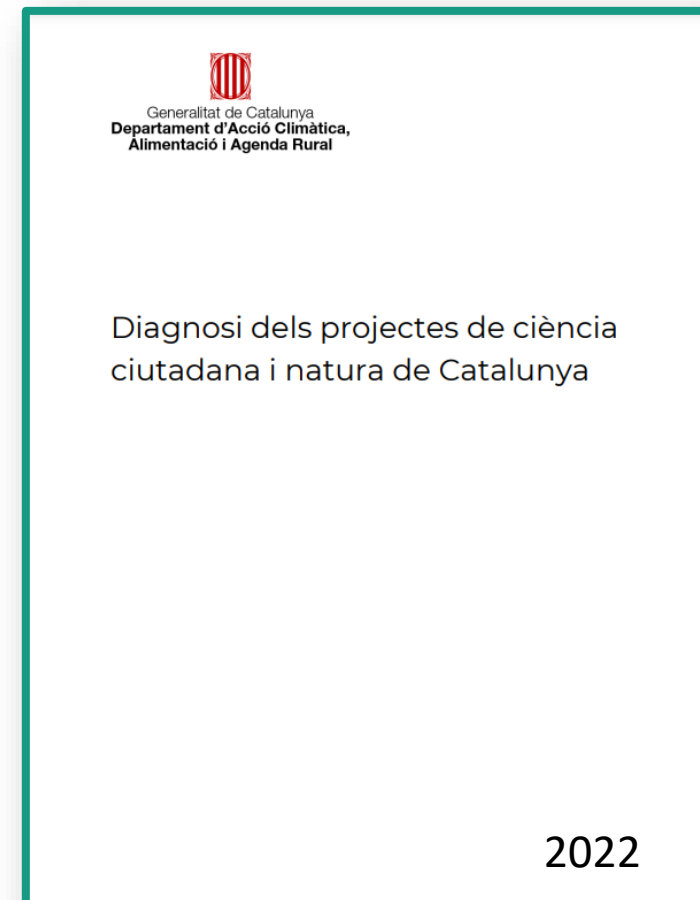
- **Metodologia:**

- Enquesta amb criteris específics
- Sessions de treball amb projectes enquestats

- Resultats

- Conclusions

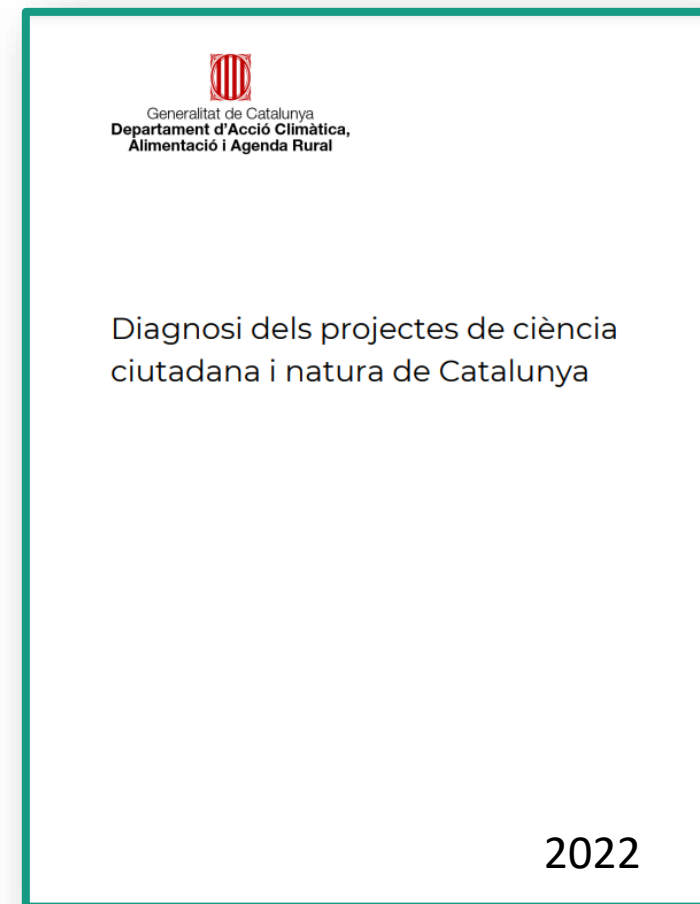
- Propostes d'actuacions per millorar la situació actual

[Diagnosi projectes cc](#)

Diagnosi dels projectes sobre ciència ciutadana i natura a Catalunya

- **Resultats:** L'anàlisi de les respostes obtingudes ha permès identificar:
 - els reptes més comuns entre els projectes que han participat,
 - els dubtes més generalitzats
 - les àrees clau en les quals els projectes precisen de consolidació.
 - múltiples oportunitats per augmentar l'impacte del sector.
- **Propostes d'actuacions per millorar la situació actual:**
 - OE1. Contribuir a garantir l'estabilitat interna dels projectes
 - OE2. Contribuir a millorar la difusió dels projectes
 - OE3. Facilitar la comunicació i les sinèrgies entre projectes
 - OE4. Facilitar el desenvolupament logístic dels projectes
 - OE5. Contribuir a l'augment del coneixement teòric i la millora de les competències tècniques dels projectes
 - OE6. Continuar analitzant l'estat de l'art del sector

[Diagnosi projectes cc](#)

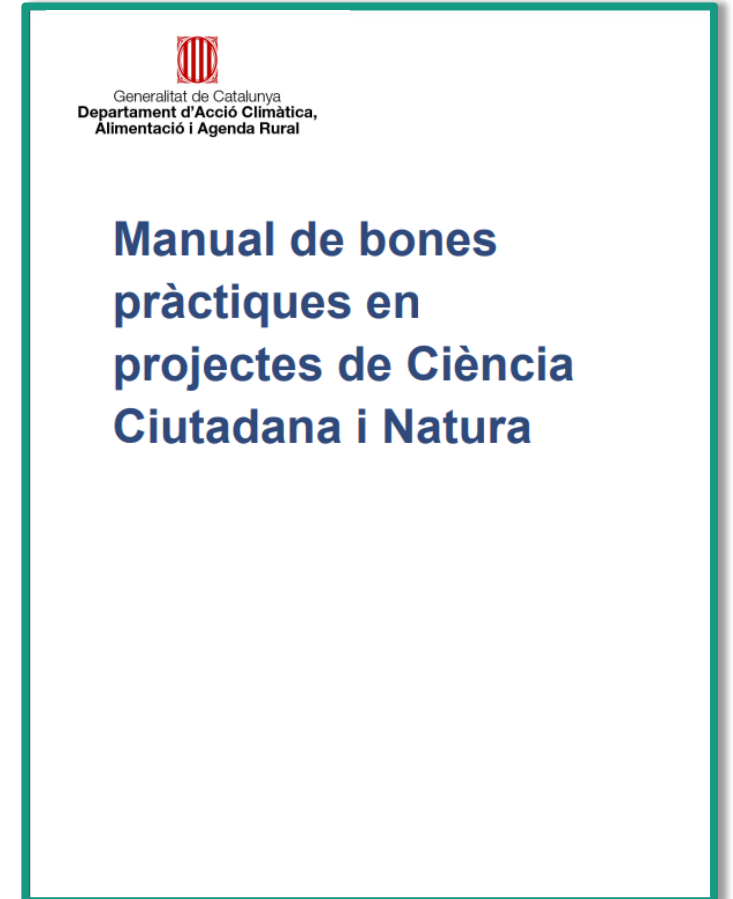
Manual de bones pràctiques en ciència ciutadana

- Objectiu:

Donar suport als projectes de ciència ciutadana i natura de Catalunya en la consolidació dels aspectes de participació ciutadana, científics, socials, educatius, polítics, ètics i legal

- Definició de cc i criteris mínims
- Com millorar la participació
- Com millorar l'impacte científic i l'obertura de les dades
- Com millorar l'impacte educatiu, social i polític
- Com millorar aspectes ètics i legals

lista de comprovació: disseny /eina de seguiment

[Manual bones practiques projectes cc natura](#)

Guia “Ciència Ciutadana i Natura. Un repte per a l’Educació per a la Sostenibilitat

- Que es CC ?
- Aportacions educatives de la CC
- Experiència i aprenentatge
- 15 Consells que poden ajudar
- Referències

[Guia Ciencia Ciudadana i natura](#)

Què estem fent ara ?

- **Projecte CC i centres educatius:** de la mà d'entitats i organitzacions membres de l'Observatori

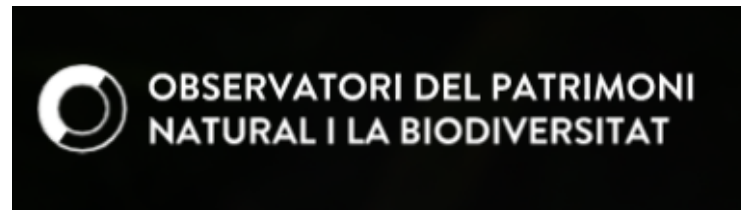
La natura a l'aula #cienciaciutadaNAT:

- 2021: formació sobre ciència ciutadana i natura a centres educatius de la XEV
- 2022-2023: formació en ciència ciutadana i natura en col·laboració amb el CREAM:
 - acompanyament i assessorament a centres i docents en el desenvolupament i implantació dels projectes
 - Vinculació de la ciència ciutadana amb assignatures obligatòries, matèries optatives i comitès ambientals dels centres.
- **Accions de suport a les entitats (XCN):**
 - Definir la seva articulació amb l'Observatori
 - Formació en CC per les Taules de voluntariat ambiental dels Parcs Naturals
- **Valoració de propostes**

FUTUR

- **Pla acció 2023-26 EsNatura:** Línia Acció “Promoció d’accions de ciència ciutadana”
- **Creació d’un grup treball en el marc del Fòrum de l’Observatori:** promoure la implicació social en la CC i definir un Pla acció EsNatura 2023-26
- **#biofollower:** fer visible i posar en valor la feina d’aquestes persones professionals o voluntàries que dediquen part de la seva vida a seguir la biodiversitat.

<https://observatorinatura.cat/som-biofollowers/>

GRÀCIES

pilar.vendrell@gencat.cat

Sub direcció General d'Informació i Foment de la Sostenibilitat
Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural